

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 28.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 3-ik napján
1800-ik esztendőben.*

B é t s

Ték. *Beleznáy Sámuel* Urat, több Ték. N. Vármegyéknek törvényes Tabla Biráját, mind dicső öseinek érdemeire, mind maga Hazájához, 's kegyelmessen uralkodó Fejedelméhez fokizben bizonyított hűségére nézve, Báróságra méltóztatott Fels. Urunk emelni.

Néhai *Dénis Mihály*, Cs. Kir. udvari Tanácsos Urnak, a' közelebb múlt *Septembernek 29-ik napján* történt halalában, nem kis kárt vallott a' Fels. Aultriai Birodalom. Ez a' néhai tudós férfiú *Schardingban*; *September 27-ikén*, 1729-ik esztendőben született é' világra, és minekutánna izem-

E e

be ötlő előmeneteleket tett volna a' hasznos tudományokban, a' Jésus Szerzetébe állott bé, a' melyben maga ritka talantomait és érdemeit ki mutatván, elsőben a' tanuló ifjúság nevelésére, annakutánna néhány Auszriai tartományokban a' predikatori hivatásra alkalmaztatott, 's végtére, 1759-ik esztendőben, az ide való Cs. Kir. Theresiánumba hivattatott meg, holott elsőben a' hasznos tudományokat, későbbben a' litteraria historiát tanította, és a' tudós Khéll halála után, az azon Akademiával öfzve kaptsoit *Gorelli* Bibliothékának gondviselőjévé, és dicsőfőleges emlékeztető Mária Terésia által Cs. Kir. Tanácsosfá; 's ezen Akademiának 1784-ik esztendőben lett el töröltetése után, *Central-University Library* által az ide való Cs. Kir. Bibliothékának második, 's néhai *Kollár* tudós hazánkfia halála után pedig annak első Custosfává, 's egyf'ersmind Cs. K. udvari Tanácsosfá neveztetett ki.

Ennek a' meg boldogult férfinak, a' ki tisztaság, fedhetetlen papi élete, felebarátiszerete, tsendes karakterje, kellemes és építő társalkodása, a' tanuló ifjúságnak hasznos nevelése és tanítása, a' Német nyelvnek 's litteraturának és poézisnek tökéletesítése, és közönségesen esméretes tudos munkái által magának halhatatlanságot szerzett, nem egy hamar fog a' tudós világnak, és barátjainak sziveikben az emlékezete el aludni.

Egy ide való jó szívu polgár azon mólnárinasnak számára, a' ki a' *Persenbeugi* tűznek alkalmazhatóságával, a' mint a' múlt pósta napon költ újság levelünkben jelentettük, egy szegény lakosnak is esztendő gyermekét a' tűz langja közül ki szabadította, 20 forintokat számlált le az A. Auszriai Kormányzéknél.

Melly nagy szives hajlandósággal, hazafüti buzgosággal és készséggel viseltessenek Auszriá-

nak lakosi uralkodó Fels Fejedelmeknek, Hazájoknak, 's Constitutiójoknak védelmezéséhez, abból ki tettzik, hogy mihelyt Q Felségének, néhány szabad batalionok felállítására czélzó akarata közönségesse lön, azonnal szinte ugyan vetélkedtek egymás közt, annak hova hamarabb leendő be tellyesítésében. Magok az Alsó Ausztriai Karok és Renlek különös gyűlést tartván az eránt, 60000 forintot ajánlottak. Sokan az uraság, közönséges tisztviselők, pénz váltók, kereskedők, czehek, mester emberek, ház birtokosok, egy szóval, Bets városának minden rendbe, 's karba helyezettetett lakosi, tehetségeknak mérteke szerént, több 's kevesebb summa pénzt adtak azon szabad batalionok felállítására. A' polgári Szabó Czén 1000 monturnak, a' polgári Varga Czéh pedig annyi pár sarunak ingyen leendő el készítésére ajánlottak magokat. Azon szabad seregnél önként szolgálatot vett ifjaknak száma is olly hamar meg nevededett, hogy 10, 12. nap alatt már 1000 főre ment; és a' második szabad sereg is szaporodik naponként.

De nem tsak ezen Császári rezidentziában, hanem A. Auszriának 4 kerületjeiben is nagy buzgoság tapasztaltatik a' lakosokban, a' kik nem tsak költség adasában, hanem a' szabad seregekhez való rekruták ki állításában is példa nélkül való szorgalmatossággal erőlködnek.

Hadi és Békefféges Környüállások.

Hogy a' Cs. Kir. és Francia ármadiáknál, a' múlt Septembernek 20 ikán ismét 45 napokkal hosszabbított legyen meg a' fegyver szünes, a' közelebb múlt posta napon költ Magy. Kurir darabjában, már jelentettük. Az ez eránt tétetődött militaris alku szerént, a' 15-ik Juliusi fegyver szünesben meg határozott demarcationalis li-

neán belől fekvő Német Országi erősségek is, ugymint *Filipsburg*, *Ulma*, és *Ingolstadt*, által engedődtek a' Francziáknak, de korant sem örököllen, hanem tsak *mado provisorio*, a' békeségnek tökéletességre leendő viteléig. E' mellett abban is meg egyeztek a' két alkudozó felek, hogy a' Cs. Kir. armada az *Inn* vagy *Oenus* folyó viz. a' Frantzia armada ellenben az *Iser* folyóviz környékein telepedjenek le, 's ott várják el a' békeséget, vagy haború folytatást eszközö parantsolatokat.

Ezen 45 napi fegyver szünést magában foglaló militaris egyességet, a' közelebb múlt szerdán költ Bécsi udvari Diariumnak 7)-ik darabja, szórúl szóra ekként adja elő:

Grot *Lehrbach* Ő Császári és Apostoli Királyi Felsegének Német Országi armadiájánál lévő rendkívül való meg hatalmazott Ministerje, és Cs. Kir. hadi Tárnok Mester *B. Lauer* egy részről, és a' Rénusi Fr. armadiánál lévő Brigadiros Generalis, *Victor Fanneau la Horie* más részről, a' nékiek adatott hatalom szerént, a' fegyver szünés meg hoízzabbitatásának alkalmatosságával, a' következő tikkelyeket határozták meg egymás közt:

1. Annak ki nyilatkoztatására, hogy Ő Császári 's Királyi Felsege, igaz szivűséggel kíván a' hadakozás által okoztatott sok inségnek véget vetni, a' Frantzia Respublika első Conzuljának kívánságára meg egyez abban, hogy a' 15-ik Juliusi egyezés szerént meg határozott demarcationalis lineán belől lévő *Filipsburgi*, *Ulnai*, és *Ingolstadt*i erősségek, mint Ő Csasz. Kir. Felsege békeséges hajlandóságának zálogai, aduttassanak által a' Frantzia armadiának.

2. Az ezen erősségekben mostan fekvő katonák őrizetek, mindent, a' mi hozzájuk tartozik, szabadon vigyék ki azokból magokkal, 's meny-

nyenek a' Német Országi Cs. Kir. ármadiához.

3. Ezen erősségeknek ki üresítése, mind a' katonai őrizetekre, mind az azokban lévő mindenféle tábori eszközökre és munitiókra nézve, legfeljebb 10. napok alatt, vitetődjék végbe. A' Francia ármadia, minden tölle ki telhető, előmenetelésítő és általtévő eszközökkel, Ő Cs. és Királyi Felsége költségére, segíteni fogja azon őrizetben lévő Cs. Kir. katonaságot. A' mi pedig azon erősségeknek Francziák által leendő elfoglalását illeti, öt napok elforgása alatt, a' Fr. seregeknek egymás közt való egyességekre leginkább szolgáló kapuk, által fognak nekik adattatni; azoknak ki valasztatása vitetődjék végbe az oda legelőször küldetendő biztosok által.

4. Minden azokban lévő magazinumokat, tábori eszközöket, hadi kasszákat, és ártillériát szabadon ki vigyék azokból, ki vévén a' Német Birodalomhoz tartozó ártillériát: ennek valóságos minémiségét pedig, az oda küldetendő biztosok vizsgállyák és határozzák meg.

5. A' nevezett erősségeknek ki üresítésekre, és az ott lévő eszközöknek másuval leendő által szállítatásokra alkalmas eszközöknek ki szolgáltatása, és azoknak a' betegeknek, a' kik a' katonai őrizettel azokból ki nem mehetnek, tápláltatások, és a' Cs. K. ármadia után való küldetések, minél előbb lehet, határozottáék meg egy különös conventió által.

6. A' feljebb meg jegyzett intézetek szerént, az Ő Cs. Kir. Felsége, 's szövetséges barátjai, és a' Fr. Respublika Rénusi ármadiája közt lévő fegyver szünés, *September 21-ik* napjától számlálván, 45 napokkal hosszabbítáék meg, úgy mindazáltal, hogy ha valamiképen végbe nem menne a' békellég, azon 45 napoknak eltelése előtt 15 nappal mondáék fel a' fegyver szünés.

7. A' Rénusi Fr. ármadianak fő vezérje arra

kötelezi magát, hogy ha az ellenségeskedés már Olaszországban elkezdődött volna, azt legottan meg fogja szüntetni.

8. A' 15-ik Juliusi Conventióban meg határozott demarcationalis linea, minden pontjában, 's valóságában meg fog maradni; mindazáltal a' fellyebb meg jegyzett 1. 2. 3. 4. és 5. cikkelyekben világosan ki fejezett, és az ezután következő modificatiók ízerént.

9. Az említett 15-ik Juliusi Conventiónak feltételei, a' mellyek a' jelenvaló cikkelyekkel nem ellenkeznek, mind tellyesítődjenek bé.

A' 15-ik Juliusi Conventiónak 8-ik cikkelyét, a' fent nevezett erőflegeknek lakosira nemtsak alkalmatlannak, hanem egyfelmint arra kerkentetik a' Rémusi Francia armádiának fő vezérje, hogy azoknak jelenvaló szomorú és iaséges környulállásaikat vegye méltó tekintetbe. —

11. Valamint a' Német: úgy az Olasz Országai Cs. Kir. és Fr. armádiáknál lévő Commendansoknak, minél előbb adattassék ezen Conventio tudokra, hogy ekképen mind a' már elkezdődött ellenségeskedést meg szüntessék, mind ezen egygyezésnek punctumait minden relzben bé tellyesíthessék.

12. A' két armádiáknak commandirozó Generálissai, olly biztosokat fognak ezen cikkelyeknek bé tellyesítések végett ki választani, a' kik azokra nevez minden szükséges intezeteket meg teiznek. — Költ *Hohentindenben* (Alsó Bavaria nak helységében) *Septembernek 20-ik napján 1800-ik estenaöben.* *Gróf Lehrbach.* — *B. Lauer,* Cs. K. Tárnokmester, és *Victor Fanneau la Hoire Brigada Generális.*

Német Birodalom.

Az előbbi fegyver szűnés idejének, *September 18-ikán* lett el telése után, azok a' Fr. commandirozó Generálisok, a' kik annak meg újításáról semmit nem tudtak, imitt amott el kezdették az ellenségeskedést. A' Ménus környékén, a' B. *Simbsen* vezérése alatt tanyázott erőtlen Cs. K. corpuft Fr. General *Augerau* hátrább nyomatta.

Felső Svéviában is ropogni kezdettek a' Mars öldöklő szerzamai. Nevezetesen, *September 21-ik* napján, *Keuti* környékén mérgesenszataztak egymással, reggeltől fogva esteli 9 óráig. Minémű ki mentetle Csej legyőzött ezüvenyűk dásuak Csej zonyossan nem tudatik. — A' Rénusi Fr. ármadja jobb szárnyának commandirozo vezérje General *Lecourbe* is meg támadta Tirolisnak *Scharnitz*i erőllégét a' névezett napon. Mind ezekből azt a' következtelt lehet ki húzni, hogy még akkor, sem *Augerau*, sem *Lecourbe* Generalisok semmit sem tudtak, a' *September 20-ikán* meg határozódott 45 napi fegyver szűnésről.

Azonban mint ennelötte, úgy most is külömbkülömbféle contributio és requisitio nemeivel terhelik a' Francziák azokat a' Német Ország tartományokat, a' mellyek vagy velek békeségre nem léptek, vagy a' Prussziái demarcationalis lineán kívül vagynak. Az *Augerau* Generalis corpussának, *Frankfurt* környékéről *Aschaffenburgba* lett el marsirozása előtt, 48000 font ke nyeret, 16000 font húft, 4000 font riskását, 32 ezer font szalmát, 10000 darab karót, 's 108 ölfát vetettek a' Moguntziai Val. Fejedelemséghez tartozó bóldogtalan *Wetterau*i tartományra. Másokkal sem bännak kegyelmesebben.

Egy Levantaiszigetektől, September 14-ikén *Livornóba* érkezett kereskedő hajó, azt a' hirt vitte oda bé, hogy a' Maltai szigetben lévő Francia katonaság capitulálván, által adta azt az ostrom ó Anglus najó seregeknek. Igaz légyen e' ez a' hir vagy nem, meg fogja a' következendő idő mutatni.

Nápolyban, egy új testörző sereg fog a' Király számára fel állítatódni, a' mellyhez rész szerént az ott őrizetben lévő Orosz katonaság közzül, rész szerént a' nemzeti regementektől fog a' légénység ki választatódni, melly testörző seregek a' mint mondatik Orosz General *Borasz* fog a' Commendansa lenni.

Ez. Pápa VII. *Pius* ismét fel állította a' Szárdinai testörző sereget, a' melly a' jelenvaló háros körülállások miatt, csak 40 emberből fog állani. — A' Római Statusban most tartózkodó Fels. Szárdinai Király, azt igrte Pápa Ő Szentségének, hogy 60000 Rubia életet fog a' Szárdinai szigettől adatni, még pedig egy Rubiát csak 9 Scudin, a' mellyert esendő summából most csak 60000 Scudit fog Ő Szentsége kész pénzben meg fizetni, a' többinek ki fizetését pedig, boldogabb időre halasztja. (Egy Rubia élet 640 Római fontot, 1 Scudi pedig 2 R. forintot teszen.)

Brüne Er. fő vezér illy kevély ki fejezésekkel élt a' Piemonti lakosokhoz intézett proclamációjában: A' *Marengói* emlékezetes ütközet egyfizeriben meg változtatta a' ti sorsotokat. A' ti Kormányfűektek viláza tért a' ti kezetek közzé. A' békellégnek kellett vala a' ti szabadságtokra a' petsétet fel ütni, de meg vetették azt a' ti ellenségeitek. Annakokáért újobban el kezdődik az Olasz Országai népek szabadságának meg nyereséért az ellenségeskedés. Kélzen vagynak a' ti

első battallionjaitok, siessetek újakat ki állítani. Meg vagyok arról győződve, hogy azok érdemesek fognak ti hozzátok és a' Fr. armádiához lenni, a' mellyel osztozni fognak a' ditsüségben.

Frantzia Respublika.

A' Francia armadiák' számára requisióba vétetődött lovaknak a' száma 43000 darakra szaporodott.

A' *Bresti* kikötő helyből illetén jelentést küldött az oda való Admiralis a' Francia Kormányzékhez. „Itt, *ugymond*, minden készen van az Angliai flotta el fogadására. Az egyesült Francia-Spanyol Flotta Cádizben landiersind beállította ki ezen kikötő helyben. Az első lineában 12, 90 — 120 ágyus hadakozó hajó áll; a' másodikban 17, 74 ágyus; a' kikötő hely kapujában 12, 74 ágyus hajókból álló avantgarda vigyáz, 's mindeniken, a' mátrozokon kívül, 400 katona van; a' tenger partyain lévő batteriákban 1000 ágyú fekszik, 's ezekből tüzes golyobisokkal is könnyen lehetne a' kikötő helyhez közelítő ellenséges hajókat érdekelni, és ha abba bé rentani merészlenének, egymás után mind öszve lehetne rentani. A' batteriák is olly erősek, hogy 4000 embernek sem lehetne azokat meg venni.“

Néhai Flandriának tenger partyain, a' mint a' 15 ik *Septemberi* Brüsszeli levelek bizonyittyak, mindenek tsendességben vagynak, ambar még most is ott ólalkodjanak, kiváltkepen *Blankenburg* előtt, az Anglusok. *Zelandia* ellen sem tett az ellenség több próbát; de tsak ugyan még most is sok ellenséges hajók tartózkodnak a' Schelde és Maas vizének torka előtt; e' mellett a' *Walcherni* sziget déli partyai körül is 15 Anglus hajók úszkálnak fel 's alá.

Middelburgból az a' jelentés tétetődött nem

régiben, hogy ismét egy Anglus parlamentér, az az, postá hajó érkezett *Flisfingenbe*, a' melly által hozatott irások leg ottan *Hágába* küldettek. — Egy ízóval, igen szamos most a' *Flisfingen* és *Douwer*, az az, a' *London* és *Hága* közti való levelezés, a' mellyből azt lehet gyanítani, hogy a' Francia Respublika és Anglia közt el kezdődött alkudozásokban a' Batava Respublika is részesülni fog.

A' 14 ik Septembéri *Bourdeauxi* tudósítások fzeréut, másodszor is próbát tettek az Anglusok a' Spanyol Országai tengeri partok mellett, és szerentséssen ki is szállottak Gallicianak *Vigo* nevezetü kikötő helyébe, és ki vevén abból a' gyenge Spanyol őrizetet, az abban vólt hajókat meggyújtottak, magát a' varakt el pulzítottak, s annakutánna vissza mentek hajóikra.

A' közelebb múlt hólnapnak 6-ik napján, egy *Mousi* osztálybeli ifjú hadi tizt, a' *Dijoni* rezerva armádiánál, magát föbe lötte. Két irást hagyott maga után, az elsőben a' maga halálhoz való készületeit beszéli elő, a' másokban ekként gynyollya ki ellenségeit, és a' revolutiót: — „Meg kívánom, *úgymond*, világi életemet, a' más világot kívánom meg látogatni, mely: lyet ha fel fogok találni, el nem múlatom annak hasznát venni. — Hogyha kedvetek leszten töllem újságot hallani, az örökké valóság osztályában, a' leg főbb templomba utasítsátok hozzam küldendő leveleiteket — Onnan leendő vilzsa térésem után, igen nagy emberek lesznek a' ti maradékjaitok “

A' Párisi Status Tanátsnak utólfó gyüllései, a' mellyekben a' háborúnak és békeffégnek környüállásait adták elő a' Conzulok, mélységese tokban tartattak. — A' több ezen gyüllésekben előfordúlt tárgyak közt, a' honnyaikba vissza tért Fr. emigransoknak únszólo kérések is elő fordúlt,

a' mellyben hazájokból lett ki költözések után el foglaltatott, 's nagy részént, másoknak pénzen el adatott örökségeiknek villa adásokért esedeztek. De nemcsak bé nem tellyesített igazságos kívánságok, sőt mingyárt akkor olly törvény projectaltatott, melly szerent 50 esztendő el forgása előtt, közzülök senki sem kívánhattya jószágainak villa szereztetését.

Ellenben a' Policia minifternek jelentésére olly végzést adott ki a' Status Tanács, hogy azok, a' kik minden törvénytétel nélkül szamkivetésbe küldettek, és most *Guianában* élnek, minél előbb hozattassanak a' *Rhei* és *Oberoni* szigetekbe villa, 's vetellenek az alsó *Charente* Prefektus *Guianai* vigyázatja alá.

Helvétzia.

Fr. General *Macdonald*; a' *Dijoni* második Reserva armádiának fő vezérje, a' közelebb múlt hólnapnak elsőbb napjaiban, egynéhányszor conferentiat tartott a' *Bernai* végrehajtó Commissióval, azt kívánván ezen nagyon el szegényedett Köz. Társaságtól, hogy ha talán az ellenségeskedés Német és Olasz Országokban, a' Császári 's Királyi és Francia armádiák közt el kezdődne, a' *Helvétziai* Cantonok is concurráljának, 's egynéhány ezer emberrel légyének a' Francia Respublikának legitségére.

September 12 ik napján azt isták *Lausannában*, hogy ottan, sok gyalog és lovas Francia katonaság marsirozott keresztül, a' *Graubündenben*, és *Tyrolis* déli részében taborozó Francia armádián k meg öregbitésére. E' miatt nemcsak *Helvétziában* magában, hanem a' szomszéd tartó-

mányokban is nagy inséget szenved a' föld népe.

A' mi Kormányzékünk, így szól egy 17-ik Septembri Bernai levél, harinad naptól fogva rendkívül való conferentziákat tart a' belfő dolgokra ügyelő minifterrel, a' mellyek egyenlően a' Francia reserva ármádiának táplálását tárgyazzák, a' mellytől 13000 ember érkezett a' Helvétziai földre. — A' Fr. General *Rey* osztály serege a' *Vorarlbergben*, 's fő hadi szállása *Feldkirchenben* van, és mintegy 8. 9. ezer főből álló. — A' Fr. General *Grouchi* 7275 főből álló osztály seregje, ezen folyó hónapnak 12 és 13 napja *Uj-Orléans* felé marsirozott. A' *Baraguay-d'-Hilliers* osztály serege is itt pihente ki magát két napig, hanem azután ez is General *Grouchy* osztály seregét követte; ez is annyi emberből álló, mint az előbbeni. — A' General *Macdonald* commandójára bízott rezerva ármádiát 30 ezer főre teszik, a' kik azt látták, és a' mint a' Francia katonák beszélték, Tyrolis napnyugoti része ellen vagynak rendeltetve s. a. t.

Mind addig kiáltozott, 's panaszkodott a' Helvétziai papság a' dézmának revolutió kezdetkor lett el töröltetése ellen, míg végtére a' Helvétziai Kormányzék azt is vissza állítani kéntelenített. Az illetén dézmából húzta a' papság a' fizetését, ebből tartattak az egyházi iskolák, az oskolabéli Tanítók, és több illetén rangú és állapotú emberek. Az illetén dézmák vagy in natura, vagy pénzben fizetődtek ki ennekelőtte; úgy fognak ennekutánna is. Eléggé sürgette a' papság, hogy azon esztendőkbeli dézma is ki fizetődjék, a' mellyekben azt nem vették, de erre egy átallyábau nem allott a' Kormányzék.

Ennek a' feudalis adónak újonnan lett felállítása nagy kedvetlenséget okozott a' falusiakban, a' mellyből azt a' következésti húzzák ki, hogy ők ismét a' városiaknak jármaik alá fognak vettetni, a' melly vélekedésekben kiváltképen az által erőssítetnek meg, hogy a' 7-ik Augusztusi revolutió alkalmatosságával minden ő képviselőik vissza küldettek honnyaikba. Kiváltképen a' *Lemanni* vagy Genevai és Oberlandi Cantonokban nagyon zúgolódik a' kösség, 's félő nehogy veszedelmes zenebona üsse ki magát azokban.

Nagy Britannia.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Melly szer felett való gazdagsággal bírjon az a' Birodalom, meg tettzik egy hitelt érdemlő Angliai tudós embernek következő jegyzéseiből. A' N. Britanniában lévő fekvő jószágok 924 millió; a' házak 170 millió; egyéb épületek és fábrikák 102 millió; a' hajók 16 millió; a' circulatióban lévő kész pénz 25 millió; a' kereskedőknek külömbkülömbféle portékáik 13 millió; a' fábrikák és portékás magazinumok 22 millió; a' házi bútorok 26 millió; következésképen, mind öfzve számlálván, 1200 millió font sterlingre be-tsültetnek.

A' *Londoni* és *Párisi* Kormány székeknek egymással való Correspondentiájok még ekkorig ugyan félbe nem szakadt, hanem, ha valamiképen állatatos leszen az elsőbb a' maga kívánságaiban, szükségesképpen félbe kell annak szakadni. A' többi közt azt kívánna Anglia, hogy az ennekelőtte Hollandiai Respublikához tartozott Jó Reménység foka (Promontorium Bonæ Spei) örökölen adáttalék a' Brittusoknak által; hogy állítalék vissza az Orániai Herczegi Ház előbbi méltóságos hivatalyába, tudniillik a' Hollandiai Helytartó Fejedelemségbe 's, a. t.

A' Francia Kormányzéknek arra a' fel tételre; hogy a' tengeren is fegyve-üzünés legyen egy ideig, azt válaszolta a' Londoni minilterium, hogy mivel azon idő alatt, mind a' Malta szigetben, mind az Egyiptomban lévő Fr. seregek megerősítetnének, és minden szükséges dolgokkal, s hadi eszközökkel provideáltatának, lehetetlen a' Fr. Kormányzéknek azon kivánságát beteljesíteni. — Hogyha formális békefegyesség alkudozásba bocsátkozna e' két kormányzék, a' mint Londonból írják; *Grenville Tamás* fogna Anglia részéről azon végre ki neveztetni.

Jelentés.

Meg lévén én a' felöl győződve, hogy Oltalm keveset használhatok keves hazámnak azzal; ha a' kisdedeknek physica, vagy testbeli nevelésekről, a' mellytől tudniük egész életükbeni egészségek függ, némelly tudós, de egyfzersmind szükséges és hasznos gondolkodásokat közölök a' Publicummal. E' végre, ama Nemzetünk előtt is az Orvosi Tudományban való nagy érdemeiről eléggé esmérétes Jónai Orvos Doctor; és Professor *Hufeland* Úrnak; a' múlt esztendőben a' gyermekek neveléséről írt igen hasznos könyvet kéret; Magyarországhoz a' kalmaztatva, s némelly jegyzésekkel még világositva, Magyarra fordítottam; s mingyárt a' sajtó alá is szándékozom bocsátani, illyetén azim alatt: *Az Anyákhoz való jó tanácsja Hufelandnak, a' gyermekeknek testi nevelésekről.* Ezt pedig azért kívántam előre is közönségesé tenni, ne hogy mások haszontalanul foglalatoskodjanak ezen munkátskának fordításában és ki nyomtatásában — István Sz. Zilahon Septembernek 18-ik napján 1800 ik esztendőben.

Öri Rábitán Írta.

Tek. Közép Szólnok Várme-
gyének Ord. Physicusa.

M A G Y A R
K U R I R

MDCCC-dik
E S T E N D Ő R E.

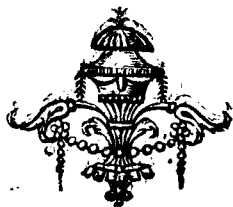
D. DECSY SÁMUEL

E S

PANTZEL DÁNIEL

ALTAL

IV. FERTÁLY ESZTENDŐ

BÉTSBEN,

1890.

BCU Cluj / Central University Library Cluj